

■ Веселин Булатовић, директор за производњу угља „ТЕ-КО Костолац“ о плановима за 2022.

Уговарање додатне рударске опреме главни циљ

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ВИРУСА **COVID-19**

У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70% алкохола**. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрусом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

Ако кашљете или кијате, **прекријте уста и нос** надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

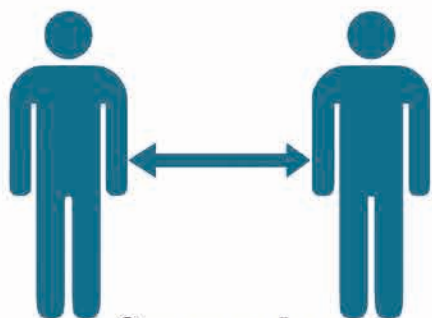
Заједно ПРОТИВ COVID-19!

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфикујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

ЗАПОСЛЕНИ И СТРАНКЕ ОБАВЕЗНИ СУ ДА НОСЕ **ЗАШТИТНЕ МАСКЕ ПРИЛИКОМ УЛАСКА И ИЗЛАСКА И ЗА СВЕ ВРЕМЕ БОРАВКА У СВИМ ПРОСТОРИЈАМА ЈП ЕПС, без изузетка.**

У наредном периоду биће пооштрене контроле ношења заштитних маски.

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

из ЕПС групе

- 05 Покренут стратешки пројекат
РХЕ „Бистрица“
Сигурност за наредне деценије

актуелно

- 10 Предводњавање ПК
„Дрмно“ у 2021. години
Добри резултати улагања

- 12 Производња електричне енергије
Стабилно у зимским условима

- 13 Бобан Максимовић, председник
ШХ клуба „Рудар“
И енергетика и спорт

локални мозаик

- 14 Дан Градске општине Костолац
**Спомен биста творцу модерног
рударства**

- 16 Прослављена слава косточачке цркве
У славу Светог Максима

- 17 Проглашени најбољи спортисти
града Пожареваца за 2021.
Награде и Косточанима

временов

- 18 Први грађани мале вароши
**Волели су Костолац
као своју породицу**

04

Примедбе на закон о ОИЕ

Неопходне измене

06

Веселин Булатовић, директор
за производњу угља „ТЕ-КО
Костолац“ о плановима за 2022.

Уговарање додатне рударске опреме главни циљ

08

Из Термоелектране „Костолац А“

У сусрет ремонтима

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица Антић, РЕДАКЦИЈА: Саша Срећковић, Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „КОМАЗЕЦ“, Инђија, НАСЛОВНА СТРАНА: Саша Срећковић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: „КОМАЗЕЦ“, 22320 Инђија, Краља Петра I бб. ТИРАЖ: 1.500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра 2010, од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Неопходне измене

Најзначајнији проблем је члан 10 закона о ОИЕ, јер сада трошкови балансирања система оптерећују гарантованог снабдевача, то јест ЕПС

Две највеће енергетске компаније ЕПС и ЕМС, као и Агенција за енергетику, изнели су низ примедби на закон о обновљивим изворима енергије.

– ЕПС је примедбе на нацрт закона доставио Министарству рударства и енергетике (МРЕ) у фебруару 2021. године, али МРЕ није уважило ниједну примедбу ни сугестију, као ни предлоге решења. Након тога, ЕПС се више пута обраћао и указивао да су произвођачима из ОИЕ обезбеђени подстицаји за производњу електричне енергије и слободно пласирање енергије на другим тржиштима уз зараду, док је преузимање балансне одговорности наметнуто само гарантованог снабдевачу – ЕПС-у. Тиме се улази у ризик од делимичног и/или потпуног нестанка напајања електричном енергијом на целој територији Србије и ширих поремећаја у електроенергетском систему континенталне Европе – став је „Електропривреде Србије“.

Док је у току усаглашавање подзаконских аката ЕПС, ЕМС и АЕРС још једном указују на хитну потребу измене закона о ОИЕ. ЕМС, ЕПС и АЕРС траже измене делова закона који могу да нанесу неслагљиве последице по електроенергетски систем Србије, а донети су без кровног документа – Стратегије електроенергетике и без претходних анализа и прилагођавања нашим потребама.

Основна примедба ЕПС је била на предлог да гарантовани снабдевач, односно ЕПС, преузме балансну одговорност јер ће се ликвидно унутардневно тржиште

много спорије успоставити (ако се икада и успостави) ако ЕПС буде балансно одговоран за произвођаче из ОИЕ. Примедба ЕПС-а је била на то да ЕПС као гарантовани снабдевач закључује уговор о тржишној премији с произвођачем, односно не откупљује електричну енергију, али је балансно одговорна страна. С друге стране, за мала постројења предвиђено је да се закључује уговор о фид-ин тарифи, при чему гарантовани снабдевач откупљује енергију и такође је балансно одговорна страна.

Закон не прецизира откад ће произвођачи из ОИЕ постати потпуно балансно одговорни. Предложено решење угрожава конкурентност ЕПС-а на тржишту електричне енергије, чиме угрожава развојне могућности ЕПС-а. Примедбе ЕПС-а нису уважене, као ни предлог решења

по ком би електричну енергију из ОИЕ преузимао и био балансно одговоран за њу оператор из ОИЕ (алтернативно оператор тржишта електричне енергије), што би допринело тржишној интеграцији ОИЕ и дозволило да ЈП ЕПС остане конкурентан на тржишту.

Сада по закону о ОИЕ, ЕМС и ЕПС преузимају сву одговорност и трошкове за улазак ОИЕ у електроненергетски систем и њихов излазак из система. Практично, када ветропарк од 500 MW престане с радом, ЕПС треба да обезбеди додатну енергију за тих недостајућих 500 MW, а ЕМС да обезбеди пренос. Такође, када ветропарк улази у систем, треба избацити из система неких 500 MW других сталних извора ЕПС-а (термо). То изискује енормне трошкове.

За прикључење додатних 3.500 MW из ОИЕ било би неопходно да се у систему, за потребе балансирања, константно у резерви држи од 700 до 1.000 MW. Тренутна регулациона резерва коју је одобрио АЕРС, а коју је неопходно имати у систему, износи 380 MW. За веће нивое интеграције ОИЕ, око 8.800 MW, потребно је обезбедити и до 2.000 MW.

Због тога је за ЕПС најзначајнији проблем члан 10 закона о ОИЕ, јер сада трошкови балансирања система оптерећују гарантованог снабдевача, односно ЕПС. Предлог је да

Став САНУ

Академици САНУ упозорили су МРЕ да наставак израде Интегрисаног националног енергетског и климатског плана Србије без представника ЕПС-а, ЕМС-а и АЕРС-а није у интересу српске енергетике. Чланови Одбора САНУ за енергетику су у допису Министарству указали да су у документима које им је МРЕ доставио уочили недостатке, које би требало отклонити, као и потребу да се приступ решавању многих проблема коренито промени. – Док се то не обави, не препоручујемо предузимање даљих корака, а поготову не би требало чинити конклюдентне радње – навели су академици у допису МРЕ и Радној групи за израду интегрисаног енергетског и климатског плана.

питање балансне одговорности произвођача ОИЕ који се налазе у поступку прикључења на преносни систем буде регулисано на тржишни начин, у складу са Законом о енергетици и Правилима о раду тржишта електричне енергије, на начин како је овај принцип примењен у Европи, а не како је прописано важећим Законом о коришћењу ОИЕ, где је балансно одговорна страна гарантовани снабдевач – ЕПС.

Р. Е.

Утицај на ликвидност

Последица усвајања закона и оваких подстицајних мера је знатно повећање захтева упућених ка ЕМС за прикључење ОИЕ. То ће се, осим утицаја на ликвидност ЕПС-а, прелити и на крајње купце драстичним повећањем цена за становништво и привреду, а направити и проблеме са обезбеђењем обавезне регулационе резерве за балансирање система.

Сигурност за наредне деценије

Ова хидроелектрана, која омогућава чување енергије, један је од стратешких пројеката ЕПС-а, а посебно је важна јер се очекује све веће учешће променљивих обновљивих извора енергије, попут ветра и сунца

После 40 година од првобитне идеје, „Електропривреда Србије“ је крајем децембра расписала тендер за израду идејног пројекта и студије оправданости за изградњу реверзибилне хидроелектране

„Бистрица“. Ова хидроелектрана, која омогућава чување енергије, један је од стратешких пројеката ЕПС-а, а посебно је важна јер се очекује све веће учешће променљивих обновљивих извора енергије, попут ветра и сунца.

Принцип рада

Реверзибилне хидроелектране су флексибилне. Раде на принципу пумпања воде из доње акумулације или реке у горњу акумулацију када је тражња за електричном енергијом мања, а производњом енергије коришћењем воде из горње акумулације када тражња расте. Реверзибилне ХЕ производе вршну енергију за покривање максималне дневне потрошње, а то је најскупља енергија на тржишту. Могу користити као складишта за енергију тако што се енергија користи за пумпање воде из доње у горњу акумулацију.

Тада ускочу хидроелектране овог типа и покривају осцилације у раду ОИЕ.

Реверзибилна ХЕ „Бистрица“ могла би да има четири агрегата укупне инсталисане снаге 628 мегавата, а процењена годишња производња је 1.100 GWh, тачније око 770 GWh из реверзибилне и око 320 GWh повлачењем из ХЕ „Бистрица“. До сада је вредност ове инвестиције процењена на око 650 милиона евра.

– Извесно је да ће бити потребни нови капацитети који ће омогућити балансирање и стабилност система, не само Србије већ и региона. ЕПС препознаје реверзибилне хидроелектране као најпогодније, а пројекат реверзибилне ХЕ „Бистрица“ као одличну опцију, имајући у виду ниво развоја документације, као и карактеристике самог пројекта. Значај реверзибилне ХЕ „Бистрица“ огледа се у капацитету за складиштење енергије, које омогућава балансирање система,

производећи електричну енергију онда када је она најпотребнија. Због тога за Србију не постоји већи енергетски интерес од ове ХЕ – каже Владимир Марковић, извршни директор за развој стратешких пројеката у ЕПС. – Својим енергетским карактеристикама и положајем у сливу Увца, реверзибилна ХЕ „Бистрица“ може, поред сопствене акумулације, користити и додатни водни потенцијал из узводних акумулација и тако побољшати начин коришћења свих ХЕ на Увцу и Лиму. Производни портфељ ЕПС-а биће боље оптимизован, чиме је пројекат реверзибилне ХЕ „Бистрица“ супериоран у односу на друге сличне пројекте.

Нови идејни пројекат са студијом оправданости који ће се радити базиран је на документацији из осамдесетих, а уважиће нова техничка решења и нове тржишне услове који су различити у односу на 1981. годину. Досадашње анализе показале су да је неопходно изградити реверзибилну ХЕ „Бистрица“ ради обезбеђивања нормалног рада електроенергетског система Србије са очекиваним нивоима ОИЕ у периоду после 2030. године. Утврђено је да после 2030. године без реверзибилне ХЕ „Бистрица“ неће бити могуће одржати балансне резерве за Србију.

Р. Е.

Јединствена

Реверзибилна ХЕ „Бајина Башта“ ради од 1982. године и по много чему је јединствена у свету, а њена изградња представљала је велики грађевински подвиг. Прокопавањем планине Таре дугим подземним тунелом кроз који пролази цевовод повезане су две акумулације, које раздваја висинска разлика од око 600 метара, што је један од највећих нето падова воде у свету.

■ ХЕ „Бистрица“

Уговарање додатне рударске опреме главни циљ

Угљарски сектор костолачког огранка ЕПС-а испунио је предвиђене планове за 2021. годину. План производње угља пребачен је за нешто мање од 50.000 тона угља или за 0,5 одсто. У току протекле године ископана је и планирана количина јаловине. О остварењима у прошлој, али и плановима за 2022. годину разговарали смо са Веселином Булатовићем, директором за производњу угља „ТЕ-КО Костолац“.

– Прошлогодишњи план је био да се на копу „Дрмно“ ископа 9,35 милиона тона, а успели смо да произведемо 9,39 милиона тона угља. Том количином ископаног угља испунили смо обавезе према термо капацитетима у Костолцу, тако да су блокови радили у континуитету и није било проблема у снабдевању – каже Булатовић. – У току 2021. године и на почетку ове године са депоније у Костолцу велика количина угља одвози се у термоелектране у Обреновцу и Свилајцу. У последње нешто више од три године одвезено је око четири милиона тона угља. Наш задатак је да у Костолцу правимо резерве за блок 3 у ТЕ „Костолац Б“ чија је изградња у току.

■ Веселин Булатовић

Булатовић каже да је ископавање откривке у границама плана. У току прошле године ископано је 45,7 милиона кубних метара јаловине. Отежавајуће је било то што је од

октобра багер на Другом БТО систему био у великој оправци, која још траје. Очекује се да ће се овај багер ускоро укључити у производњу.

– План производње угља у 2022. години исти је као и за претходну годину, од чега је 150.000 тона комадног угља – навео је Веселин Булатовић. – ПК „Дрмно“ на основу важеће техничке документације треба да 2025. године достигне капацитет од 12 милиона тона. Зато би требало би да се сваке године производња повећава по мало. Ове године план је 9,35 милиона, следеће године 10 милиона, затим 11 милиона тона и на крају 12 милиона тона угља годишње. Да би се то постигло, потребно је набавити додатну основну рударску опрему, чија је вредност око 30 милиона евра. Зато је један од главних задатака у 2022. години да се уговори набавка комплетне опреме, јер је потребно бар годину дана до израде те опреме и укључивања у рад на копу.

– Површински коп „Дрмно“ је једини снабдевач свих блокова у Костолцу, а биће и новог термо капацитета Б3. У огранку „ТЕ-КО Костолац“ радимо на томе да се продужи век трајања ових блокова, а зато је битно лежиште „Костолац запад“ у Дубравици. У Европи се у протеклом периоду блокови, који су привремено

Више откривке

Како је Булатовић навео, у 2022. планирано је да се ископа 49 милиона кубних метара откривке, што је за три милиона више него у прошлој години.

– Покушавамо да повећамо количину ископане јаловине, јер нам је за производњу угља од 12 милиона тона угља потребна производња од 60 милиона кубних метара чврсте масе. Рачуница је једноставна, потребно је да се из копа евакуише по пет кубних метара земље и воде да би се добила једна тона угља – објаснио је Булатовић.

конзервирани, поново активирају због поремећаја енергетске ситуације на светском тржишту. Ми смо на добром путу и очекујемо да се почне са реализацијом тог пројекта и да се крене према лежишту „Запад“. Главни аргумент Костолаца је да не радимо нове капацитете, већ тражимо додатне сировине за постојеће, а што се тиче еколошких мера костолачки блокови Б1 и Б2 су најсавременији у ЕПС-у. Постојеће резерве на ПК „Дрмно“ су око 200 милиона тона, а са резервама које се налазе у новом лежишту период рада се продужава до 2060. године.

Булатовић каже да је у коп „Дрмно“ потребно уложити око 70 милиона евра у ревитализацију постојеће виталне рударске опреме, која осим Петог и Шестог БТО система ради од 1984. године.

– За то постоје и адекватна документа за подизање и постизање производње. Уложићемо потребна средства и спремно дочекамо Б3 – објаснио је. – Отежвајуће је што је велики број људи отишао и даље одлази у пензију, а запошљавамо мање квалификоване радне снаге него што нам је потребно. После пријема потребно је бар три до четири године да се нови радници обуче за обављање специфичних послова и то се односи на сва занимања, од инжењерских до послова које раде багеристи и бравари.

П. Животић

У сусрет ремонтима

Предвиђено је да овогодишњи
ремонти на оба блока буду
продуженог типа

Први блок Термоелектране „Костолац А“ који ће ове године бити рементован јесте А2, чија снага износи 210 мегавата.

– По плану, блок А2 биће у ремонту од 15. маја до 18. јула, тако да ће укупно бити ван мреже мало дуже од два месеца – каже Зоран Предић, главни инжењер одржавања ТЕ „Костолац А“. – Планирано је да радови трају 65 дана на блоку А2. Од великих послова треба споменути радове на турбини, као и на регулацији турбине. Прецизније, требало би да се замени регулациони вентил број 3 на високом притиску блока. Планирано је и доста радова на електро опреми, требало би да се реконструишу 6 kV постројење на допреми угља, као и главни блок-трафо ЗТ. Биће рементован и статор на блоку А2, са заменом два штапа. Значајан захват је и реконструкција побуде. Заменићемо и хладњаке гаса генератора, што је такође велики захват.

Предић најављује да ће бити реконструисане прве зоне напајања електрофилтера, чиме

■ Зоран Предић

се омогућава прелазак са једнофазног на трофазно напајање. Ово ће омогућити ефикаснији рад електрофилтера. На тај начин ће се побољшати заштита животне средине, јер ће доћи до смањења емисије димних гасова и прашкастих материја. У плану за наредни период јесте и изградња система за одсумпоровање у ТЕ „Костолац А“, а након тога и система за

денитрификацију, чиме ће бити у потпуности заокружена прича на тему увођења еколошких мера.

Ремонт блока А1, чија снага износи 100 мегавата, предвиђен је од 28. јуна до 11. августа. То значи да би овај термокапацитет био 45 дана подвргнут ремонтним активностима, након чега ће бити синхронизован на електроенергетски систем и почети са производњом електричне енергије.

– На блоку А1 главни посао је замена кондензаторских цеви, затим доградња филтера за расхладну воду. Биће уграђен додатни систем са куглицама који је веома користан јер ће омогућити мањи број обустава рада блока захваљујући ефикаснијем уклањању наслага са кондензаторских цеви. Тиме се продужава и радни век ових цеви. Један од значајнијих послова у овогодишњем ремонту на блоку А1 је замена одређеног броја лопатица на турбини ниског притиска, као и монтирање блок-трансформатора. Преостали захвати су стандардног типа и обављају се сваке године приликом ремонта. Реконструисаће се и систем за потпалу блока А1. Систем за потпалу који је тренутно у употреби, монтиран је пре петнаестак година и руске је производње, која је сада већ застарела и тешко се долази до резервних делова. Нови систем за потпалу је произведен у Немачкој, и њиме ће да се постигне већа сигурност погона у раду, а од велике користи је

и то што су резервни делови доступни – рекао је Пређић.

Након израде планова ремонта, следи фаза јавних набавки за уговарања предвиђених активности, што је такође обиман посао с обзиром на величину техничких постројења.

– Велики број отварања јавних набавки заказан је за наредни период, након чега очекујемо и потписивање уговора, како би ремонти на блоковима А1 и А2 могли и да се реализују како смо и планирали. Послове на ремонту обављаће радници службе одржавања ТЕ „Костолац А“, радници издвојених предузећа из Костоца, као и предузећа и институти специјализовани за енергетске компаније – објашњава Пређић.

Термоелектрана „Костолац А“ има двоструки значај: осим редовне производње електричне енергије, овај термокапацитет производи и топлотну енергију, која се користи за даљински систем грејања градова Пожаревац и Костоца, али и околних насеља. Захваљујући овој чињеници, велики број индивидуалних ложишта је угашен, чиме је значајно смањено аерозагађење.

И. Миловановић

Топлификација

Готово целокупно подручје Градске општине Костолац је топлифицирано. У наредном периоду преостаје још само топлификација села Острowo, за шта су већ и предузети први кораци.

Добри резултати улагања

Континуирана улагања у објекте за дубинско и површинско
предоводњавање и рад запослених дали ефекте

■ Дobar рад линија бунара

Одводњавање Површинског копа „Дрмно“ основни је предуслов за несметани рад и напредовање основне рударске механизације. Због тога је од велике важности ефикасан рад великог броја објеката за исушивање лежишта.

Према анализи прикупљених и обрађених података, коју је урадио Небојша Стевић, дипломирани инжењер геологије из Службе одводњавања Површинског копа „Дрмно“, у 2021. години испумпано је укупно 44,5 милиона кубних метара воде. Објектима за дубинско одводњавање испумпано је око 38 милиона кубних метара воде. Ово је највећа досад забележена количина испумпане воде на предоводњавању. Просечно се месечно испумпавало око 3,2 милиона кубика воде. У односу на 2020, испумпано је око 5,3 милиона кубика више воде. Објектима за површинско одводњавање у 2021. години ван контура копа „Дрмно“ испумпано је 6,5 милиона кубика воде.

У односу на укупне количине испумпаних вода са ПК „Дрмно“ (збирно дубинско и површинско одводњавање), за тону откопаног угља испумпавано је 4,8 кубика воде, а за један кубик

откопане чврсте масе испумпан је један метар кубни воде.

– Сумирани подаци упућују на констатацију да су остварени добри ефекти исушивања копа „Дрмно“. То је резултат континуираног

■ Јован Здравковић

улагања у објекте за дубинско и површинско предоводњавање и рада запослених ПД „Георад“ као и радника из Службе одржавања ПК „Дрмно“ – рекао је Јован Здравковић, шеф Службе одводњавања.

Он је објаснио да је минималан број активних бунара био 361, док је њихов максималан број износио 391, а средњи годишњи проценат рада бунара је био 93,2 одсто. Током 2021. године било је 296 интервенција вађења пумпи и 258 потапања пумпи у бунарима. Највише интервенција – 83 је урађено у марту, а најмање их је било у октобру – свега 13.

■ Избацивање воде ван контура копа

– У току 2021. године на површинском одводњавању ПК „Дрмно“ препумпано је око два милиона кубика воде из водосабирника у водосабирник, а ван контуре копа испумпано је око 6,5 милиона кубика воде. Најмање количине воде на површинском одводњавању испумпане су у априлу – око 360.000 кубика, а највише у децембру – око 900.000 кубика. Са преливне станице „Срећно“ на Млави испумпано је око

3, 25 милиона кубика у реку Млаву – рекао је Здравковић.

На површинском копу „Дрмно“ током 2021. године било је активно осам водосабирника из којих је испумпавана вода ван контура копа. Пумпни агрегати на водосабирницима мењани су зависно од прилива вода у водосабирник.

– Највише воде испумпано је са главног водосабирника ГВС-1 – око 3,4 милиона кубика.

Све пумпе које испумпавају воду ван контура копа, радиле су око 23.500 сати, што је око 5.000 сати више него у 2020. години. Збирно посматрано, на површинском одводњавању очишћено је старих и ископано нових канала у дужини од 93 километра, што је на нивоу 2020. године – истиче Здравковић.

С. Срећковић

У пролеће највише падавина

У делу извештаја који се односи на падавине каже се да су збирне падавине износиле 701,6 литара по квадратном метру. Било је 127 дана са падавинама: 15 дана са снежним падавинама и 112 кишних дана. Највеће падавине су измерене 1. јуна – 59,8 l/m². Највеће снежне падавине износиле су 13,4 l/m². Измерене снежне падавине у 2021. су 46,7 l/m². Месец са највише падавина је децембар: 117,6 l/m², а најмање падавина је било у септембру – 6,8 l/m². У јануару је било 14 дана са падавинама, а у септембру је регистровано свега четири дана са кишом.

Просечне дневне падавине су 1,92 l/m², а у просечном падавинском дану измерено је 5,5 l/m². Најдужи интервал са падавинама је трајао од 5. до 13. јануара. Најдужи сушни период је био од 31. августа до 20. септембра. Годишње доба са највише падавина било је пролеће – 209,5 l/m², а са најмање падавина је лето – 141,1 l/m²

Водосабирник на копу „Дрмно“

Стабилно у зимским условима

Термоелектране у Костоцу произвеле су током јануара укупно 564.000 MWh електричне енергије, која је предата електроенергетском систему Србије. У том периоду, ТЕ „Костолац А“ је произвела 164.050 MWh, док је ТЕ „Костолац Б“ дала 399.950 MWh електричне енергије.

Овом производном резултату треба додати и производњу топлотне енергије која се користи за даљински систем грејања Пожареваца, Костоца и околних насеља. Конкретно, током претходног месеца произведено је 78.459 MWh топлотне енергије у ТЕ „Костолац А“ – блок А1 је произвео 36.213 MWh, а блок А2 42.246 MWh.

Годишњи план производње електричне енергије предвиђа да се до краја 2022. произведе укупно 6.324.000 MWh, што представља збирни учинак годишњих производњи ТЕ „Костолац А“ од 1.800.000 MWh и ТЕ „Костолац Б“ од 4.524.000 MWh.

И. М.

■ Производња на Површинском копу „Дрмно“

Шест одсто више од плана

На Површинском копу „Дрмно“ у јануару је ископано 915.185 тона угља, што је шест одсто више од месечног плана, речено је у Служби за праћење и анализу производње огранка „ТЕ-КО Костолац“.

За потребе рада термокапитета у Свилајнци и Обреновцу током јануара превезено је 30.747 тона угља. За потребе широке потрошње издвојено је 1.773 тоне комадног угља. Рударским системима за откривање угља откопано је 2.074.224 кубика чврсте масе.

С. Ср.

И енергетика и спорт

■ Бобан Максимовић

Костолац је град енергетике и спорта, а један од људи који већ годинама пише странице спортске историје овог места, у различитим дисциплинама, је и наш саговорник Бобан Максимовић. Он се 1995. године запослио у Термоелектрани „Костолац Б“, као помоћник багер станице. Касније је постао руковац багер станице, а од 2010. године, након отварања новог система, постао је и руководилац Система за пријем, прикупљање и транспорт пепела и шљаке. Своје слободно време несекично поклања породици, супрузи и деци, а од најмлађих дана и спорту.

Бобан Максимовић се присећа свог одрастања у Костолцу.

– Дане детињства проводио сам са вршњацима на локалним игралиштима, а главна забава били су фудбал и кошарка. Ти дани и године на мене су оставили посебан утицај, тако да сам уз школске обавезе највећи део слободног времена проводио уз спорт. До 1988. године активно сам се бавио фудбалом и био капитен пионирског тима костолачког „Рудара“,

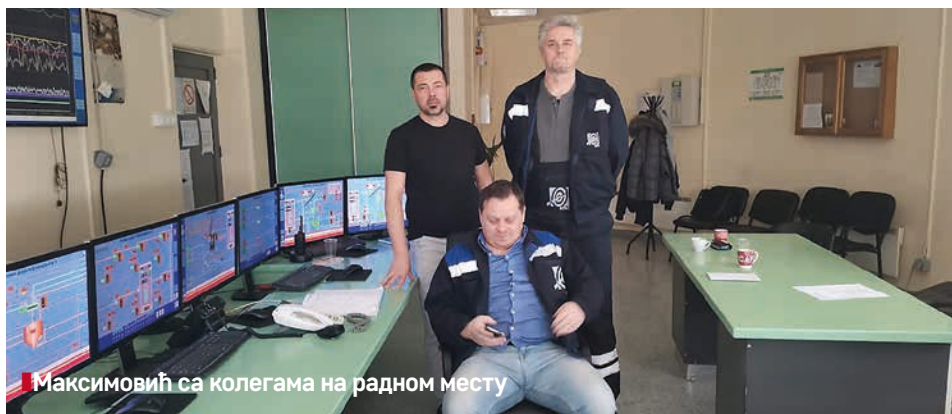
када ме је тешка повреда лигамената заувек одвојила од тог спорта – говори Максимовић.

Наш саговорник похађао је Основну школу „Моша Пијаде“, затим Средњу техничку школу у Костолцу, а образовање је наставио на Машинском факултету у Београду, где је као студент завршне године, из породичних разлога до данас остао апсолвент.

– Као мали, са оцем који је волео да игра шах, дошао сам у хотел „Костолац“ у коме су се налазиле просторије шаховског клуба. Како тренутно није било партнера, отац ме је замолио да са њим одиграм неколико партија из којих сам изашао као победник. Тадашњи председник Шах клуба Предраг Нешић, а касније мој кум, видео је знање и снажљивост и предложио је да и он одигра неколико партија са мном. И он је изашао као поражен – сећа се Бобан. – У свет шаха ушао сам званично 1989. године када сам постао члан ШК „Рудар“. Као омладинац на државном првенству 1990. године освојио сам пето место у

Он је као куглаш 1995. године представљајући КК „Рудар“ и Костолац учествовао на Светском јуниорском првенству у Хунедоари у Румунији. Поред тога, уз играње у матичном клубу, осам година је био члан и Куглашког клуба „Црвена звезда“ из Београда.

Доласком Бобана на челну функцију у клубу, ШК „Рудар“ је наставио да се развија и остварује најбоље спортске успехе. Након његовог доласка формиран је женски клуб, а после пуно година отворена је школа шаха за децу предшколског и школског узраста до 18 година. Такође, у Основној школи „Јован Цвијић“ школске 2019/2020. шах је ушао као изборни предмет. Ангажовањем Максимовића и најближих сарадника женска екипа ШК „Рудар“ дошла је до Прве лиге Србије, највишег ранга такмичења, мушка екипа се пласирала у Прву лигу Централне Србије, а забележени су и успеси у појединачној конкуренцији.

■ Максимовић са колегама на радном месту

Југославији. Истовремено сам био и стални члан сениорске екипе „Рудара“, што је био случај и наредних година – навео је Максимовић.

Успеси у древној игри на 64 поља допринели су да Бобан Максимовић 2015. буде изабран за председника ШК „Рудар“. Бобан је био успешан и у још једној спортској дисциплини – куглању.

Имајући у виду напоран сменски рад у термоелектрани „Костолац Б“, као и ангажовање у свету спорта, велику подршку нашем саговорнику при остваривању успеха на свим пољима пружају супруга Биљана, као и деца Магдалена, Милан, Ксенија и Милица.

П. Животић

Најмасовнији турнир у Србији

Бобан Максимовић је 2016. године иницирао покретање традиционалног Репид турнира „Бора Бека“, на коме је претходних година учествовао велики број познатих велемајстора из Србије. Највећи успех овог турнира остварен је 2019, када је на А турниру учествовало око 180, на Б кадетском турниру више од 60 шахиста, а тада је одиграна и симултанка на 15 табли са најуспешнијом српском шахисткињом свих времена, Алисом Марић. Тако масован догађај у шаху до данас није организован у Србији.

■ Шах као велика пасија

Спомен биста творцу модерног рударства

Откривањем спомен бисте Ђорђу Вајферту у центру града обележен је Дан Градске општине Костолац, основане пре 12 година

Поводом Дана Градске општине Костолац, 29. јануара, свечано је откривена спомен биста Ђорђу Вајферту, творцу модерног рударства у Србији, заслужаном за развој Костолаца. Бисту су открили Серџо Крстаноски, председник Градске општине Костолац, и Саша Павловић, градоначелник Пожаревца.

Серџо Крстаноски је нагласио да биста представља мали знак захвалности Ђорђу Вајферту за све оно што је урадио за Костолац, за развој рударства и енергетике у овом крају:

■ Ђорђе Кучинар

– Сви који су га познавали доживљавали су га као вредног, смиреног и скромног човека и епитаф који данас стоји на његовој бисти: „Неће све што сам ја умрети“, јесте његово обележје живота. Када се данас спомене

■ Откривање споменика

Костолац, људи прво помисле на термоелектране и копове, Дунав, Виминацијум, угаљ, електричну енергију. То је разумљиво, јер су то нека од главних обележја нашег града. Али човеку коме можда највише дугујемо за развој

трговачку школу у Будимпешти и наставио да се усавршава у Великој пиварској школи у Вајенштофену.

Вајфертов жиг за Максимовић и Хајровић

Повељу Ђорђе Вајферт – „Вајфертов жиг“ која се додељује поводом Дана Градске општине Костолац, ове године добиле су Андријана Максимовић, директорка НИПД „Реч народа“, у области новинарства, и Оливера Хајровић, специјалиста медицинске психологије, у области социо-хуманитарног рада. Признања су им уручили председник Градске општине Костолац Серџо Крстаноски и заменик председнице Скупштине Градске општине Костолац Далибор Илић. Андријана Максимовић је истакла да јој је велика част да буде носилац признања које је симбол историје Градске општине Костолац и симбол целог процеса мукотрпне градње, настанка и развоја Костолаца на темељима визије великог човека као што је био Ђорђе Вајферт.

За време Српско-турских ратова млади Вајферт је био добровољац, а у исто време помагао српској војсци у набавци топова и муниције, зашта је добио орден за храброст. Отворио је Фондацију краља Стефана Дечанског која брине о глувонемој деци у читавој Србији, а потом са Единбуршким одбором жена оснива болницу за жене и децу у Београду. Донирао је новац за изградњу Српске академије наука и уметности и 1890. године постао гувернер Народне банке Србије. Отворио је 11 рудника у Југославији, а најважнији су рудник бакра у Бору, живе на Авали, рудник олова Рупље и злата Рукмалне. Године 1870. отворио је први рудник у Старом Костоцу, а затим 1883. године и у Кленовнику.

– Од тада до данас, 152 године траје експанзија и развој рударства у Костоцу. Са сваком новом тоном угља, Костолац се све брже ширио и развијао, попримивши изглед типичног рударског насеља, где се данас производи 14 одсто укупне електричне енергије у Србији. Данас „ТЕ-КО Костолац“ поред електричне енергије производи и топлотну енергију за читав

овај крај, и то све захваљујући једном човеку. Од нашег угља засијала је и прва сијалица у Београду – рекао је Крстаноски.

Честитајући празник Костолчанима, директор кооперативних послова огранка „ТЕ-КО Костолац“ Ђорђе Кучинар је истакао да је веома значајно што се на овакав начин указује поштовање Ђорђу Вајферту.

– Ђорђе Вајферт је зачетник традиције рударења која посебан значај има за Костолац, а и за целу Србију. Данас тај општи значај видимо кроз електроенергетску стабилност, конкурентност привреде, цену електричне енергије, уопште стандард свих грађана. У време Ђорђа Вајферта држава Србија је била сиромашна, тако да његова активност има посебну тежину. У Костолац је стигао као тридесетогодишњак купивши рудник лигнита у повоју у Старом Костолацу. Производња је тада била на нивоу од 700 тона годишње, а већ после 10 година од његовог преузимања рудника производња је 200 пута увећана и износила је 206.000 тона. Права радника су била на изузетно високом нивоу, то је био најмодернији рудник крајем 19. века на Балканском полуострву и костолачки рудари су били најплаћенији.

Временом расте потреба за лигнитом, тако да од тог момента па до данас, ми се стално боримо да повећамо производњу, поготово од када расте потреба за електричном енергијом. Временом отвара се окно Кленовник, речним транспортом се превозио угљ на чему се афирмисао Драгутин Тодић, један од највећих задужбинара Србије. Данас, сећајући се лика и дела Ђорђа Вајферта можемо да спознамо неке опште прихваћене друштвене вредности и да настојимо да их применимо – поручио је Кучинар.

Након откривања споменика, одржана је свечана седница скупштине ГО Костолац, на којој је Саша Павловић рекао да овај датум симболизује прекретницу у организацији живота грађана и функционисања општине, и да има важност за све, а не само Костолчане.

– Ту превасходно мислим на остале становнике града Пожаревца, али и читаве Србије јер сматрам да не треба превише трошити речи на значај који Костолац има за енергетски систем Србије. Да би наш енергетски гигант био ефикасан и кадар да помогне и осталим деловима ЕПС-а када затреба, као што је то недавно био случај, и место у коме је стационаран мора функционисати беспрекорно.

Зато сви заједно морамо љубоморно да чувамо добре и вредне људе који свакога дана одлазе на своје послове и своју личну енергију заједно са својим колегама претварају у енергију за покретање читаве Србије. Узевши у обзир њихово свакодневно пожртвовање, али и допринос свих осталих Костолчана који се баве другим пословима, слободан сам да оценим да општинско руководство последњих година итекако успева да им пружи услове живота какве заслужују. Тај резултат обезбедила је синергија општинског и градског руководства чиме је на делу показано како заједнички рад за добробит свих житеља треба и мора да изгледа – нагласио је Павловић.

Ивана Миловановић

У славу Светог Максима

Празник Светог Максима Исповедника и црквена слава прослављени су у четвртак, 3. фебруара у Костоцу. Након дочека епископа пререзан је славски колач, а у наставку је служена света архијерејска литургија којом је начелствовао епископ пожаревачко-браничевски др Игнатије Мидић, уз свештеника из браничевске епархије као и архиепископије београдско-карловачке. Молитви су присуствовали и градоначелник Пожаревца Саша Павловић, као и председник градске општине Костолац Серџо Крстаноски, представници институција културе и образовања, као и многи гости из других крајева. Лепоти литургије допринело је појање црквеног хора из Пожаревца, под вођством Љиљане Ракић. Овогодишњи колачар били су Новица и Снежана Ивановић из Костоца, док је улогу колачара за следећу годину преузео Милан Радојчић.

Свети Максим Исповедник празнује се 3. фебруара, када је и главна слава цркве, а такође се прославља и пренос моштију Светог Максима Исповедника, 26. августа.

Фрескописање ове цркве било је поверено оцу Стаматису Склирису из Атине, једном

од најбољих иконописаца у православном свету. Црква Св. Максима Исповедника је карактеристична и по аутентичном мермерном иконостасу који је урађен по узор на ранохришћанске и средњовековне иконостасе наших древних цркава.

У порти цркве налазе се парохијски дом, продавница књига и летњиковац, као и чесма у духу средњовековних манастирских чесми, посвећена Пресветој Богородици. У порти цркве

засађен је велики број садница, а у једном делу симболично су засађене 33 саднице. Свака је посвећена неком песнику и писцу, тако да своје саднице имају: Иво Андрић, Милош Црњански, Десанка Масимовић, Васко Попа, Стеван Раичковић, Србољуб Митић, Добрица Ерић, Ана Дудаш, Раша Перић, Матија Бећковић, Слободан Ракић, Рајко Петров Ного и други.

И. М.

■ Школска слава

Обележен Савиндан

Школска слава Свети Сава обележена је ове године у ОШ „Јован Цвијић“, у складу са прописаним мерама заштите од коронавируса. Ученици, наставници и учитељи припремили су и снимили приредбу која је објављена на сајту школе.

У Цркви Светог Максима Исповедника 27. јануара пререзан је славски колач уз присуство ученика, директорке школе Сунчице Марковић и колачара. Овогодишњи колачар била је професор српског језика и књижевности Магдалена Рецовић. Она је део колача предала будућем колачару, учитељици Ирени Цветковић.

И. М.

Награде и Костолчанима

Најбољи спортисти у 2021.

траил трку. Сузана је на чувеном Београдском маратону освојила 19. место, трку на Рециклажном маратону у Новом Саду завршила је као друга. Стазу дугу 10,5 километара у Рамској тврђави истрчала је као другопласирана. На Бањалучком маратону освојила је 2. место у категорији, а пето у генералном пласману. Крушевачки полумаратон завршила је као најбоља у својој категорији, а Костолачки и Ваљевски полумаратон на трећем месту. Tracking лигу Србије у Овчарско-Кабларској клисури завршила је на 3. месту, док је трку на Сребрном језеру завршила као четврта.

П. Животић

Пожаревачки недељник „Реч народа“ и Спортски савез града Пожаревца, уз подршку града Пожаревца, доделили су награде најбољим спортистима на територији града за 2021. годину. Награде су уручене спортским организацијама и клубовима, тренерима, младим спортистима, најбољим сениорима појединачно и екипно.

Међу награђенима налазе се и Костолчани. Најбољи спортиста града Пожаревца за 2021. је гимнастичар Спортске организације „Партизан“, Петар Вефић, а плакету за своја постигнућа добила је и Сузана Шустер Радојевић, чланица „Маратон тима Пожаревца“.

Петар Вефић је прве кораке у гимнастици направио са пет година. У досадашњој спортској каријери постигао је бројне успехе. На меморијалном турниру „Лазар Крстић и Марица Џелатовић“ (2009) освојио је прво место у вишебоју, а на тремечу у Словенији (2012) освојио је друго место у вишебоју. Вефић је на Европском летњем олимпијском фестивалу младих ЕУОФ у Тбилисију у Грузији 2015. године освојио девето место на разбоју. На међународном такмичењу у Турској (2016) као репрезентативац освојио је прво место у вишебоју и на партеру, на круговима и у прескоку заузео је друго место, а на Европском првенству у Берну исте године освојио је девето место у вишебоју и десето место на вратилу и разбоју. Члан је репрезентације Србије од 2011., а државни првак постао је 2012. године.

Сузана Шустер Радојевић је активни члан „Маратон тима Пожаревца“ од 2017. године. Она је до сада истрчала 36 полумаратона (прошле године пет), пет маратона укупно (четири прошле године), две трекинг и једну

Најбоље спортисткиње града Пожаревца

■ Спортске вести

Прекинута добра серија куглаша

Куглаши „Рудара“ првенство у централној групи Прве лиге Србије наставили су са два неуспеха. „Зелено-црни“ су у 9. колу после велике и неизвесне борбе поражени у Нишу од екипе „Мераклије“ резултатом 3.181:3.143 (5:3 у партијама).

Следећи ривал Костолчана у гостима био је лидер из Трстеника. Екипа „Прва петолетка“ као домаћин славила је са 3.499:3.374 (8:0).

После 11 одиграних кола костолачки „Рудар“ се са девет освојених бодова налази на петој позицији, у конкуренцији 10 екипа.

Мали фудбал: „Рудар“ заустављен у четвртфиналу

Завршен је групни део такмичења на традиционалном, петом Меморијалном турниру „Топлица Илић“, који се игра у Спортском центру Пожаревца. Костолачки „Рудар 2001“ пласирао се у елиминациони део турнира и у осмини финала савладао „БСК 1931“ из Брежана резултатом - 4:3 (2:1).

Костолчани су заустављени у четвртфиналу. Успешнији од „зелено-црних“ биле су комшије из Кленовника. Екипа „Борца“ саваладала је „Рудар“ са 4:2 (3:0) и изборила пласман међу четири најбоље екипе на овогодишњем турниру.

Припрема: П. Ж.

Волели су Костолац као своју породицу

Светислав Станојевић родио се у селу Петка, када је започео Први светски рат 1914. године. Сеоско домаћинство било је испуњено немаштином и бедом. Ипак, успео је да се школује и напредује заједно са својом генерацијом која „брзо сазрева“. Радио је прво у руднику „Ђириковац“, а касније постаје партијски секретар и директор предузећа „Млава-Пек“. Отресит, друштвен, увек напредних идеја, постаје и председник општине Костолац, односно комуна, која је настала после доношења Закона о комуналном систему у 1955. години. На том месту је био до 1957. године. Уједно, био је и један од челних људи Среско-земљорадничког савеза. Био је и домаћин приликом посете Јосипа Броза Тита Костолцу. У времену изградње и настанка Костолаца био је родоначелник „новог поимања“ челних људи. Помагао је и свом селу, као и самом Костолцу, када је урађен пут према Пожаревцу, а

и асфалтиране, никле су нове зграде и нове електране. Коста Макар је био и четири године на месту главног и одговорног уредника листа комбината, „Глас произвођача“, и успевао је да лист у пуној мери подржава политику предузећа и колектива у целини.

У новембру 1967. године инжењер Коста Макар постао је нови директор Индустијско енергетског комбината „Костолац“ и на том месту заменио дотадашњег директора Вељка Ивошевића. Већ следеће, 1968. године, постао је председник Управног одбора „Здруженог електропривредног предузећа Србије“. Костолац је растао, стасавале су нове генерације, ређали се рекорди радника термоелектрана. За време његовог мандата изграђена је нова електрана, пуштен је блок од 210 мегавата, отворили

Више од 30 година је био међу челним људима Спортског друштва и ФК „Рудар“. Бора је знао сваког тренутка како његов град живи, које снове снива, како „дише“ гигант ИЕК „Костолац“, али и који су следећи кораци „његових комшија“, Косте Макара и Голубана Мрђена, његовог неразводног друга.

На челу „Рудара“ био је од 1962. године и све време је давао целог себе да се изграде стадион и спортска хала, Средња и Виша техничка школа, мотел „Дунавски драгуљ“ и хотел „Костолац“, развије топловодна мрежа. Ипак, највише је био посвећен развоју спорта и рекреације у граду.

Био је на месту главног и одговорног уредника листа „Глас произвођача“ укупно 12 година. Био је председник Месне заједнице

■ Светислав Станојевић са Титом

ударио је темеље новим путевима. Припадао је генерацији која је изградила земљу, али и Костолац који „светли“ поред Дунава као светионик рударства за добробит целе Србије.

Коста Макар је у Костолац дошао из села Сирач, из околине Дарувара, 1952. године и постао „први грађанин мале вароши“. Костолац је тада био у правој изградњи, као нека нова захуктала локомотива. Улице, које су биле мрачне и блатњаве, постале су осветљене

■ Коста Макар

се копови „Ђириковац“ и „Дрмно“. Урађена је инфраструктура, изградили се нови станови и спортски објекти. За свој рад добио је сва важна признања – од „Октобарске награде“ до „Ордена са сребрним венцем“. Ипак, најдража му је била она коју је добио као пензионер, „Кључ градске општине Костолац“. Умро је 2018. године, а кључеве града и даље „чува“ јер је живео за овај град рудара.

Боривоје Јовановић – Бора Бека дошао је из Београда у Костолац 1954. године и тамо где је стао у бањалучком „Борцу“ и мостарском „Вележу“, своју игру наставио је у „зелено-црном“ дресу Фудбалског клуба „Рудар“. Под његовим руководством „Рудар“ је био на корак од пласмана у Другу савезну лигу Југославије.

■ Боривоје Бека Јовановић

Костолац, одборник у Скупштини општине Пожаревац, делегат у Регионалној привредној комори, делегат у Републичком СИЗ-у за спорт и културу и многим другим комисијама и дужностима. Био је један од оснивача Радничко-спортских игара „Електропривреде Србије“. Успео је у мисији да спорт буде у функцији спајања људи. Добио је бројна признања, од којих се издваја „Жива легенда спорта“. У дворишту, иза његове куће смештен је његов „Музеј историје Костолаца“. Био је заљубљеник у фудбал, па фудбалски стадион у Костолцу носи његово име Бора Бека.

Војкан Ивковић

/// Фото: Саша Срећковић - Биста Ђорђа Вајферта краси костопачки парк

CIP - Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
 [Електропривреда Србије Енергија Костолац] ЕПС Енергија Костолац / главни и одговорни уредник
 Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Инђија : Комазец). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Костолац = ISSN 2217-3374
 ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Костолац
 COBISS.SR-ID 250295820

